Poljoprivreda u Opštini Krupanj

Kupina

Од 34.201 хектара колико заузима општина Крупањ структура земљшта је следећа: њиве (36,5 %) и шумско земљиште (40,5%), а остало земљиште заступљено је у много мањем проценту (пашњаци са 9,5 %, воћњаци са 4,9 %, ливаде са 3,1 %). Од укупне површине територије општине (342 км^2) у приватном власништву налази се 271,32 км^2 или 79,33 % земљишта. Највећи део пољопривредног (97%) и 65,2 % шумског земљишта су приватна својина. Изузетну повољну власничку ситуацију над земљиштем, ограничава уситњеност парцела и њихов облик. Пољопривредно земљиште заузима површину од 18.267 ха, што чини 54,5% од укупне површине општине.

<u>Структура пољопривредних површина и облици својине :</u>

Према подацима Службе за катастар непокретности - Крупањ структура површина је следећа:

а) Пољопривредно земљиште: **18.267 ха** (од чега њиве 12.496 ха, ливаде 1063 ха, воћњаци 1675 ха, пашњаци 3250 ха, виногради 51 ха, остало земљиште 90 ха).

Највећи део пољопривредног земљишта је у приватном власништву и то 18.105 ха, у државној својини 501 ха, у друштвеној својини 17 ха, у мешовитој својини 2,5 ха и у другим облицима својине 9,3 ха.

Већина становништва општине се бави пољопривредом, а половином 2014.године број регистрованих пољопривредних газдинстава износи 2500. Пољопривредници Рађевине, традиционално највише се баве **воћарством, ратарством и сточарством**. На нижим теренима успешно се гаје скоро све врсте ратарских култура и јагода док су шљиве, малине, купине и кромпир одлика виших терена на којима се постиже завидан доходак по јединици површине, чиме се остварује највећи део тржних вишкова.

Најдоминантнија је **малина** која се гаји на око 969 ха, са просечном годишњом производњом од 3.200 тона у 2013.години. Заступљена је **шљива** сорте пожегача, стенлеј и чачанске сорте на површини од око 1245 ха, бројем стабала 538.810, са годишњом производњом од 11.169 тона. Последњих година почев од 2000.-те значајније се производи **купина** и то сорта чачанска бестрна.

Купина је важан извозни производ чије се производне количине сваке године увећавају. Производи се на 695 ха негде око 4.346 тона купина. Ово воће углавном откупљују три хладњаче са територије општине Крупањ и једна сушара за шљиву. Јагода се производи на површини од 31 ха, сорта клери са укупном годишњом производњом 198 тона. Јагода се углавном извози у Русију и један део се пласира на кванташким пијацама у већим центрима.

Треба напоменути да је ратарство организовано на мањим индивидуалним поседима са класичном производњом меркантилног кукуруза, пшенице, овса, јечма, ражи и тритикала. Код повртарства у производњи и продаји највише предњачи **кромпир,** који се узгаја на површини од око 772 ха са просечном годишњом призводњом преко 5.000 тона.

Анализом стастистичких резултата производње различитих пољопривредних култура може се закључити да су приноси изузетно ниски. Осим природних фактора разлози за то су : неодговарајућа агротехника, првенствено основна обрада земљишта због диспозиције и уситњености поседа, неадекватан избор сорти хибрида, недовољна заштита од болести (штеточина и корова), недовољно ђубрење, тј. неповољне количине и однос биљних хранива, али и жалосна истина да се пољопривредом баве углавном старачка домаћинства.

Kruška

На подручју општине гаје се и друге воћарске, ратарске и повртарске културе за сопствене потребе, као и за продају на пијацама. Већина пољопривредних култура не третира се заштитним средствима, па се могу сматрати органски здравом храном. Ту спадају следеће културе: домаћа јабука и крушка, трешња, дивља јагода, дивља купина, дивља бресква, вишња, парадајз, пасуљ, грашак, карфиол. Предуслова за органску производњу има и повећава се број заинтересованих пољопривредника.

У околини Крупња доста добро успевају самоникле врсте биља: зова, липа, афтик, шумске печурке, шипурак. Нека од ових биља откупљују хладњаче са територије општине.

Stočarstvo

Сточарство је одлика индивидуалних пољопривредних газдинстава и акценат је дат на говедарство, овчарство и свињарство кроз производњу свежег меса и млека. Имајући у виду да ливаде и пашњаци чине 23% укупног пољопривредног земљишта , адекватним избором одговарајућих травних смеша постизани су солидни приноси.

Годишња производња млека износи 5100 тона. Према подацима из 2013. године свиње се углавном производе за сопствене потребе (19362 грла). Гаје се још и овце (14762 грла), говеда, (4668 грла) и живина (67000). Доста је заступљен промет стоке на сточним пијацама и сарадња са кланицама из Шапца за пласман живе стоке, поготово товних бикова. Узгој калифорнијске пастрмке, шарана и других врста на малобројним рибњацима у последње време постаје уносан посао.

Општина Крупањ има одређену сировинску базу као што су: воће, поврће, лековито биље, млеко, месо, дрво, камен, разне руде, водни потенцијали и друго. Оно што Крупањ нема су прерађивачки капацитети, а нужно су му потребни.

Крупањ на основу својих потенцијала и компаративних предности треба да стави нагласак на следеће области развоја: пољопривреда, туризам, шумарство (прерада дрвета) и развој малих и средњих предузећа.